

Tak jaz, ki mi brez tebe tek života
Samotnega otoka je pustota,
Krog ktereга vihar valove suka,

Tak jaz se veselim, ko na vse kraje
Boječe krog in krog se oziraje
Uzrêm le trake tvojega klobuka. —

III.

Kak hrepeni ujétnik koprneče
V podzemni ječi, kjer le tema vlada,
Po jasnem dnevu, kjer svetloba mlada
Prešinja zrak, kjer solnce se leskeče. —

Todà če stopi ven iz temne ječe
Pod neba sinji svod kar iznenada,
Svetlobe ost tako v okó ga zbađa,
Da vejica nad njim mu kar trepeče. —

Kak hrepením po nje očesa luči,
Ki duši moji je življenja zarja,
Ki v mojem srcu dan in noč ustvarja!

Todà če se, da srečam jo, naključí,
Njo, ki v nadzemski se krasoti sveti,
Ne upam vanjo si očí upreti. —

Dr. Fr. Pr.

To je prevod treh Prešernovih sonetov, ki so bili pod naslovom »Liebesgleichnisse« v nemškem jeziku natisnjeni v 21. številki Ilirskega lista iz leta 1834. (24. majnika). Kdor iz skušnje ve, kako težavno je prevajanje pesniških proizvodov (sonetov pa še posebno), tisti se ne bo čudil, da se prevod ne drži z dosledno natančnostjo nemške matice. Pa za silo se že bere. — Trudil sem se sicer zadeti ton Prešernove dikcije, vendar sem moral sprejeti nekatere izraze, ki jih pač menda Prešeren ne pozna, n. pr. proslava, svod, uzreti i. t. d. — Teh sonetov sicer ni šteti med najboljše Prešernove pesni, vendar bi morda utegnili ugajati »Zvonovim« čitateljem, ker so Prešernovi. Pošiljam jih zato »Zvonu« v ponatisk. Če tudi slovenske besede niso Prešernove, pa so misli, in te, mislim, da so po večjem neskaljene — in duh je, ki oživlja, ne črka.

L. P.

Materialien zur südslavischen Dialektologie und Ethnographie. I. Resianische Texte, gesammelt in den JJ. 1872, 1873 und 1877, geordnet und übersetzt von J. Baudouin de Courtenay. Nebst Beilagen von Ella von Schoultz-Adaiewski. St. Petersburg, 1895, 8°, LXVII, 708. (Knjiga ima tudi ruski naslov).

Tudi Slovencem dobro znani poljski učenjak prof. Baudouin de Courtenay, sedaj zastopnik primerjajočega jezikoslovja na krakovskem vseučilišču, je izdal pri ruski akademiji obširno knjigo natančno zapisanega dialektičnega gradiva. Pravljičice, pesni, pregovori in razgovori v pristnem in nepokvar-

jenem rezjanskem narečju — to je vsebina najnovejšega truda zaslužnega učenjaka. Prof. Baudouin de C. ni samo prav točno zabeležil vse posebnosti tega narečja pri zapisovanju svojega gradiva in temu dodal tudi dosloven nemški prevod; on je storil še več. Zaznamenoval je s posebnim tiskom vse romanske tujke, katerih rezjansko narečje kar mrgoli, in nemške izposojenke. Knjiga je enako važna za dialektologa, kakor za folklorista. Dobro je storil izdajatelj, da je na koncu dodal jako vestno in natančno izdelan indeks. Zanimiv je obširni uvod. Naj ga prebero vsi oni, ki ne vedo, kako težavno je točno zabeležiti vse malenkostne posebnosti in nianse kateregakoli živega govora. Zato najdemo tudi v tej knjigi za isti glas različne črke na različnih mestih. Ko je izdajatelj prvokrat bival med Rezjani, mu niso bili nekateri rezjanski samoglasniki po svoji naravi jasni; šele pozneje je njih kakovost spoznal. To je tudi vzrok, da je v njegovi pred dvajsetimi leti izdani knjigi o rezjanskem glasoslovju (*Opyt fonetiki rezgovor.*) nekoliko netočnosti; kdor hoče to knjigo rabiti, se bo moral odslej ozirati na uvod tu oznanjene knjige. Razen gradiva, ki ga je nabral iz ust naroda v rezjanski dolini, je objavil v knjigi znova še rezjanski katekizem; tega imamo tedaj zdaj že v treh izdajah. Tej knjigi bosta sledili še dve, ki prineseta dialektično gradivo slovenskih beneških narečij in sicer iz krajev: Gemona, Tarcento, Cividale in Sv. Peter. — Narečje pozabljenih in oddaljenih Rezjanov je med vsemi slovanskimi narečji izmed najbolj proučenih in znanih. In to je zasluga prof. Baudouina de C. Z nekakim ponosom lahko Rezjani kažejo na to, če sploh vedo o tem, da imajo oni in njih deželica v slavistiki že celo literaturico.

Vatroslav Oblak.

Slovensko gledališče. Intendanciji slovenskega gledališča bi delali krivico, ako ne bi priznali, da skrbi za raznovrstnost, in da se pošteno trudi, da bi zadostila svoji ne baš lahki nalogi. Da, rekli bi skoro, da sega preveč hlastno po novostih, ako ne bi vedeli, kje tiči temu vzrok. Gledališča po večjih mestih imajo v tem oziru pač mnogo lažje stališče. Tam se ena igra ponavlja teden za tednom vsaki večer, in gledališče je vedno polno; pri nas pa je kaj izrednega, ako ena igra ali opera štirikrat do pekrat za silo napolni gledališče. In kolikokrat se vara intendancija našega gledališča v svojih najbolj upravičenih nadah! Na oder se spravi n. pr. tako znamenita opera, kakor je »Karmen«, in pričakuje se po vsej pravici, da bode gledališče nekolikokrat razprodano, a bilo ni doslej niti enkrat tako polno, kakor je bila pri opernih novostih v prejšnjih časih navada. Ni čuda tedaj, da imajo krogi, katerim je skrbeti za repertoar našega gledališča, mnogo preglavice, in da izkušajo spraviti vedno zopet kaj novega na oder.

Ker smo že omenili opere »Karmen«, se pomudimo najprej nekoliko pri njej. Onim, katerim se je primilila opera »Janko in Metka«, je donela godba v tej operi vsekakor nekoliko tuje na uho. Kontrast med obema glasbama je res velik. Toda vsako opero moraš itak večkrat slišati, uho se ti je mora »tako rekoč« privaditi, če hočeš imeti užitek od nje. Pričakovati je tedaj še vedno, da se tudi naše občinstvo še sprijazni z Bizetovo glasbo.

Pela se je dosedaj ta opera in sicer v času od 15. decembra l. l. pa do 15. januarja t. l. trikrat na našem odru. »Karmen« se odlikuje mimo večine drugih oper po svojem jako dramatičnem dejanju. To pa je vzrok,